

Kateřina Kalčicová:

Multidisciplinární přístup k fenoménu hry

Posudek diplomové práce

Autorka si na s. 12 stanovila za hlavní cíl pokusit se „o vysvětlení pojmu hra a dále prostřednictvím multidisciplinárního přístupu ukázat jeho (její?) význam a rozsah“. Jako dílčí cíle si zvolila popis jejích základních znaků, stanovení vhodné klasifikace a rozbor historického vývoje her. Jak k tématu přistoupila a jak se jí podařilo stanovený hlavní cíl a k němu směřující dílčí cíle naplnit?

Po nezbytném metodologickém úvodu si téma rozdělila na dvě rozsahem zhruba stejné části, z nichž první „Hra“ tvoří jakési odborné uvedení k podstatě práce, již je „Multidisciplinární přístup ke hře“.

V úvodu autorka formulovala cíle práce, pojmenovala metody, s nimiž pracovala, a podala velice výstižný rozbor literatury, kterou používala.

Následující kapitola „Hra“ podává nejprve několik definic pojmu hra, jež vycházejí od různých autorů, dále historický přehled vývoje her od pravěku po dobu postmoderní, následuje kapitola, jež se pokouší určit hlavní znaky hry, a konečně klasifikace her vycházející z díla Rogera Cailloise.

Vlastní jádro – „Multidisciplinární přístup ke hře“ – je rozděleno do osmi podkapitol podle hlavního znaku daného přístupu – historicko/kulturologický, sociologický, psychologický, biologicko/etologický, pedagogický, sportovní, náboženský a filosofický. V každé z nich akcentuje názory nejvýznačnějšího představitele toho kterého přístupu.

Práce končí obvyklými součástmi diplomové práce, tj. diskuse a závěr a seznam (pramenů a) literatury.

K jednotlivým kapitolám:

a) Hra - V podkapitolách, v nichž se věnuje obecným souvislostem pojmu „hra“, tj. definicemi hry, jejími znaky a její klasifikací, si autorka počíná mnohem jistěji a suverénněji než v části historické. Ta budí dojem dodatečného zařazení a je spíše výtahem z dějin tělesné kultury. Navíc výtahem v mnoha faktech chybným. Chyby se týkají hlavně datace – např. nástup renesance v Itálii datuje počátkem 15. století (s. 35), nástup osvícenství zařazuje do 17. století (s. 39) a s ním související počátky anglického sportu, Coubertinovy návrhy na obnovení olympijských her do roku 1888 a přípravu kongresu pro řešení amatérské otázky dokonce do roku 1992 (s. 45). Diskutabilní jsou její tvrzení o vzniku instituce „volného času“ v souvislosti se zavedením tovární výroby (s. 40). Velmi nepovedená je část nazvaná „Vznik novodobých olympijských her“ (s. 42-45), v níž vrcholem nepřesností je jméno jediného českého účastníka olympijských her 1904 v Saint

Louis „Josef Guth-Jarkovský“! (s. 44). V této historické části – s. 34-46 – je rovněž přehršle prapopisných chyb a stylistických neumělostí, jež lze jen stěží nalézt ve zbývajícím textu! Autorka si zřejmě z důvodu nedostatku času nestačila svůj text znova přečíst a korigovat.

b) Multidisciplinární přístup ke hře – Tato část tvoří podstatu předložené diplomové práce a je velice dobře zpracována. Autorka v ní přesvědčuje, že rozumí tomu kterému popisovanému přístupu, že se neztrácí v použité literatuře a že umí přesně formulovat. A to se musela potýkat s obtížnými texty nejen Rogera Cailloise, Eugena Finka a Johana Huizingy, ale i dalších filosofů a vykladačů jejich díla! Připomínku mám spíše k tomu, že v této části autorka často ustupuje od svého dosavadního pojmání hry jako součásti tělesné kultury a dává jí daleko širší dosah. Zvláště patrné je to v podkapitole 4.4 Biologický/etologický přístup ke hře.

c) Diskuse a závěr – Při čtení uvedené diplomové práce jsem oceňoval autorčin přehled v dané literatuře a v dané problematice. Co mi chybělo, byl její osobní postoj k základnímu tématu její práce, a to – co je to „hra“. Ale to se určitě dovim při obhajobě uvedené diplomové práce.

Závěr: Práci Kateřiny Kalčicové Multidisciplinární přístup k fenoménu hry považuji za zdařilou a odpovídající požadavkům Univerzity Karlovy. Proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 24. srpna 2020

Doc. PhDr. František Kolář, CSc.